

JZU Zavod za bolesti ovisnosti
Zeničko-dobojskog kantona

VODIČ ZA SMJEŠTAJ PACIJENATA ZAVODA ZA BOLESTI OVISNOSTI ZDK U TERAPIJSKE ZAJEDNICE

Izdavač:

JZU Zavod za bolesti ovisnosti Zeničko-dobojskog kantona

Za izdavača:

prim. mr. sci. Amir dr. Čustović, spec. neuropsihijatrije

Adresa: Aska Borića 28A, 72000 Zenica

tel.: 032/244-544 032/444-910

web: **www.zedo-ovisnost.ba**

email: zavodzaovisnosti@gmail.com

Naslov:

**VODIČ ZA SMJEŠTAJ PACIJENATA ZAVODA ZA
BOLESTI OVISNOSTI ZDK U TERAPIJSKE ZAJEDNICE**

Autori:

Eldina Selimović-Džano, mag. iur., dipl. soc. pedagog

Lejla Šaćirović, MA psihologije

Odjeljenje za rehabilitaciju i resocijalizaciju

Štampa: Format Zenica

Tiraž: 100

Godina izdanja: decembar, 2024. godine

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	5
UVOD	7
SMJEŠTAJ U USTANOVE - TERAPIJSKE ZAJEDNICE	9
POSTUPAK SMJEŠTAJA LICA OVISNIH O PSIHOAKTIVNIM SUPSTANCAMA U USTANOVE - TERAPIJSKE ZAJEDNICE	10
POTREBNA DOKUMENTACIJA OD STRANE PACIJENATA ZAVODA	11
POSTUPAK DONOŠENJA RJEŠENJA OD STRANE OPĆINSKOG PRVOSTEPENOG ORGANA	12
EVIDENCIJA O PACIJENTIMA PRAVA NA SMJEŠTAJ U TERAPIJSKIM ZAJEDNICAMA	13
PRILOZI	14

www.zedo-ovisnost.ba

UVODNA RIJEČ

Poštovani,

Pred Vama je Vodič za smještaj pacijenata JZU Zavod za bolesti ovisnosti ZDK u terapijske zajednice. Ovaj Vodič je rezultat truda Odjeljenja za rehabilitaciju i resocijalizaciju s ciljem da pacijenti Zavoda imaju na jednom mjestu jasnu i cjelovitu sliku o mogućnostima za nastavak njihovog tretmana i rehabilitacije u terapijskim zajednicama s kojima Zavod saraduje.

U sklopu ovog Vodiča pacijentima i saradnicima u liječenju date su jasne informacije o tome šta je to terapijska zajednica, kako izgleda proces rehabilitacije u njoj, te su prikazane procedure kako pacijent može ostvariti svoje pravo na odlazak u terapijsku zajednicu.

Pored svakodnevne uspješne saradnje sa pacijentima Zavoda i terapijskim zajednicama, Zavod objavljivanjem ovog Vodiča ostavlja trag o onome što se radi tokom provođenja tretmana bolesti ovisnosti i rehabilitacije i resocijalizacije.

Nadamo se da će ovaj Vodič potaknuti pacijente da se lakše odluče na iskorak u svom liječenju i svoj proces rehabilitacije nastave u nekoj od terapijskih zajednica koje su predstavljene u ovom Vodiču.

Zenica, decembar 2024. godine

DIREKTOR
Prim. mr. sci. Amir dr. Čustović,
specijalista neuropsihijatar

**JZU ZAVOD ZA BOLESTI OVISNOSTI
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

UVOD

Liječenje ovisnosti je proces koji zahtijeva različit pristup za svakog pojedinca jer ovisi o brojnim individualnim karakteristikama. Uvijek je to dugotrajan proces koji je za pojedine ovisnike i doživotan. Pored psihosocijalnih intervencija koje se u tretmanu kontinuirano primjenjuju u Javnoj zdravstvenoj ustanovi Zavod za bolesti ovisnosti ZDK (u daljem tekstu: Zavod za bolesti ovisnosti), rad na motivaciji pacijenata za odlazak u terapijske zajednice predstavlja značajan aspekt tretmana obzirom da podrazumijeva osnaživanje pacijenta za nastavak tretmana van ustanove u kojoj je tretman započet.

Koncept terapijske zajednice predstavlja značajnu i učinkovitu metodu u liječenju bolesti ovisnosti. Ovakav vid liječenja temelji se na principima demokratije, permisivnosti, zajedništva i suočavanja sa realnim izazovima svakodnevnog života što ovisnike priprema za samostalan život nakon izlaska iz terapijske zajednice.

Zavod za bolesti ovisnosti, a u sklopu Odjeljenja za rehabilitaciju i resocijalizaciju saradnju sa terapijskim zajednicima ostvaruje na osnovu potpisanog Ugovora Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona i terapijskim zajednicima (finansiranje smještaja snosi Ministarstvo). Zavod je inicirao ovakvo rješenje, a koje predstavlja pozitivan primjer daljeg tretmana.

U periodu od 2009. do 2024. godine Zavod za bolesti ovisnosti je sarađivao sa četiri terapijske zajednice, a neke od njih su u međuvremenu prestale sa radom. Trenutno, Zavod za bolesti ovisnosti ostvaruje uspješnu saradnju sa dvije terapijske zajednice (CROPS Smoluća kod Tuzle i Marjanovac kod Banja Luke), a stvorene su perspektive i na širenje saradnje i sa drugim terapijskim zajednicama van granica Bosne i Hercegovine.

U periodu od 2009. godine do decembra 2024. godine, Stručni tim Zavoda za bolesti ovisnosti je uspješno osnažio, motivisao i uputio 184 pacijenta na dalji sociorehabilitacioni tretman u terapijske zajednice.

1. SMJEŠTAJ U USTANOVE - TERAPIJSKE ZAJEDNICE

Odjeljenje za rehabilitaciju i resocijalizaciju Zavoda za bolesti ovisnosti provodi kompletan prethodni postupak smještaja pacijenata Zavoda u terapijsku zajednicu u saradnji sa nadležnim ministarstvom i centrima za socijalni rad odnosno nadležnim općinskim službama za poslove socijalne zaštite. Pacijent koji se dobrovoljno uključio u tretman socijalne rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije, a koji u potpunosti saraduje u procesu tretmana, a nalazi se u stanju socijalne potrebe ima pravo biti smješten u ustanovu-terapijsku zajednicu u skladu sa članom 55. stav 2. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata, zaštite porodica sa djecom („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/07, 13/11, 03/15, 02/16, 16/22, 08/24).

Smještaj u terapijsku zajednicu može ostvariti lice ovisno o psihoaktivnim supstancama (u skladu sa članom 55. stav 2. Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom pod sljedećim uvjetima:

- da je registrovano kao ovisnik o psihoaktivnim supstancama;
- da se dobrovoljno uključilo u tretman socijalne rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije;
- da u potpunosti saraduje u trajanju tretmana;
- da se nalazi u stanju socijalne potrebe;
- da ima preporuku za smještaj, od kantonalne ustanove za borbu protiv bolesti ovisnosti u kojoj je registrovano, ovjerenu od stručnog tima takve ustanove (socijalni radnik, psihijatar i psiholog).

2. POSTUPAK SMJEŠTAJA LICA OVISNIH O PSIHOAKTIVNIM SUPSTANCAMA U USTANOVE - TERAPIJSKE ZAJEDNICE

Prethodni postupak do podnošenja zahtjeva općinskom prvostepenom organu provodi Zavod za bolesti ovisnosti na sljedeći način:

- Stručni tim Zavoda za pacijente koje se nalaze na evidenciji Zavoda, a koji su iskazali volju da se uključe u tretman i koji su prošli tretman na Odjelu za stacionarni tretman Detoks prema procjeni daje preporuku za smještaj u terapijsku zajednicu;
- Zavod će posredovati u obezbjeđenju mjesta u terapijskoj zajednici sa kojom Ministarstvo ima potpisan ugovor;
- Zavod će tražiti saglasnost nadležnog ministarstva za smještaj ovisnika uz priloženu preporuku i potvrdu o smještaju u terapijsku zajednicu.

3. POTREBNA DOKUMENTACIJA OD STRANE PACIJENATA ZAVODA

Uz prilaganje propisane dokumentacije i potpisanim zahtjevom sa smještaj u ustanovu-terapijsku zajednicu započinje proces smještaja.

Pacijent Zavoda koji je motivisan i iskazao je potrebu za nastavkom rehabilitacionog tretmana, a prije odlaska i smještaja u terapijsku zajednicu dužan je dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- Ovjerena kopija lične karte za osobu koja se smješta u terapijsku zajednicu (ovjerena kopija);
- Kopija zahtjeva za prijavu-odjavu prebivališta / boravišta, obrazac PBA-1 (izdata od strane MUP-a);
- Potpisani zahtjev za smještaj u ustanovu-terapijsku zajednicu (zahtjev čini sastavni dio ovog vodiča, a može se preuzeti kod stručnih saradnika Odjeljenja za rehabilitaciju i resocijalizaciju ili na zvaničnoj web stranici Zavoda za bolesti ovisnosti).

4. POSTUPAK DONOŠENJA RJEŠENJA OD STRANE OPĆINSKOG PRVOSTEPENOG ORGANA

Prije nego što općinski prvostepeni organ preduzme ma koju radnju radi vođenja postupka po zahtjevu stranke, dužan je provjeriti da li je u konkretnom slučaju proveden prethodni postupak od strane Zavoda za bolesti ovisnosti Zeničko-dobojskog kantona.

- Općinski prvostepeni organ pokreće postupak za priznavanje prava na smještaj u terapijsku zajednicu na zahtjev Zavod za bolesti ovisnosti Zeničko-dobojskog kantona po ovlaštenju pacijenta Zavoda prema propisanom obrascu;
- Obrazac zahtjeva OB. MRSPI-TZ čini sastavni dio ovog Vodiča.
- Obrazac rješenja o priznavanju prava na smještaj u terapijsku zajednicu OB. MRSPI-TZ 1

Općinski prvostepeni organ će donijeti rješenje o smještaju i troškovima smještaja, a kada prethodne utvrde da je uz zahtjev priložena preporuka Zavoda za bolesti ovisnosti Zeničko-dobojskog kantona, potvrda o smještaju u terapijsku zajednicu, saglasnost nadležnog ministarstva, ovjerena kopija lične karte i dokaz o prebivalištu. Smještaj u terapijsku zajednicu vodi se prema odredbama člana 55. stav 2. Zakona, odnosno bez utvrđivanja imovinskog cenzusa kako je to propisano za smještaj u ostale ustanove socijalne zaštite.

5. EVIDENCIJA O PACIJENTIMA PRAVA NA SMJEŠTAJ U TERAPIJSKIM ZAJEDNICAMA

Općinski prvostepeni organi i Odjeljenje za rehabilitaciju i resocijalizaciju Zavoda vode evidenciju o pacijentima Zavoda koja sadrži podatke, i to:

- ime, ime jednog roditelja i prezime;
- jedinstveni matični broj građanina;
- datum i mjesto rođenja;
- adresa stanovanja;
- broj i datum rješenja;
- naziv terapijske zajednice u koju se smješta;
- početak i prestanak korištenja prava.

Općinski prvostepeni organi u saradnji sa stručnim saradnicima Odjeljenja za rehabilitaciju i resocijalizacija odgovorni su za praćenje i evidentiranje svih promjena od uticaja na ostvarivanje prava korisnika i o promjenama dužni obavijestiti nadležno ministarstvo.

O prestanku smještaja općinski prvostepeni organi će donijeti rješenje.

6. PRILOZI

OB MRSPI - TZ

_____ (Ime, ime jednog roditelja i prezime podnosioca zahtjeva)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

JMB (jedinstveni matični broj)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Broj lične karte

Mjesto izdavanja: _____

_____ (Adresa prebivališta i broj telefona)

JU Centar za socijalni rad _____

Općina _____ Služba _____

ZAHTJEV **za smještaj u ustanovu - terapijsku zajednicu**

Smještaj osobe: _____ rođen/a _____ . godine

Zahtjev za smještaj u ustanovu - terapijsku zajednicu podnosim iz sljedećih razloga:

Datum _____

Potpis podnosioca zahtjeva

_____

Potrebna dokumentacija za razmatranje i odlučivanje po zahtjevu, prilaže se:

1. Ovjereni kopiji lične karte za osobu koja se smješta u terapijsku zajednicu odnosno izvod iz matične knjige rođenih za maloljetnu osobu,
2. Kopija zahtjeva za prijavu - odjavu prebivališta/boravišta, obrazac PBA -1 (izdata od MUP-a),
3. Preporuka Kantonalnog zavoda za borbu protiv ovisnosti,
4. Potvrda od strane terapijske zajednice o prihvatu korisnika,
Saglasnost Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona o snošenju troškova smještaja u terapijsku zajednicu,
5. troškova smještaja u terapijsku zajednicu,
(Napomena: Dokumente pod 3, 4 i 5 obezbjeđuje Kantonalni zavod za borbu protiv ovisnosti).

MOŽEŠ
POBIJEDITI
AKO TO
ŽELIŠ

JAVNA ZDRAVSTVENA USTANOVA
ZAVOD ZA BOLESTI OVISNOSTI
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Zenica, Aska Borića 28
Tel. 032 244 544, 032 201 320, 032 201 321
Fax: 032 201 322
www.zedo-ovisnost.ba
e-mail: zdkovisnosti@bih.net.ba